

Meteoriten, cirka 30 cm lång, har fullt med små gropar (regmaglypter), som orsakats av smältning. Den mörka ytan består av en tunn smältskorpa som fläckvis fallit bort. Foto: Andreas Forsberg/Anders Zetterqvist.

2021-02-23 07:00 CET

Spektakulärt fynd av järnmeteorit i Uppland

Huvudstycket från det observerade meteoritfallet 7 november 2020 är hittat. Det väger 14 kilogram och hittades utanför Enköping av två privatpersoner.

Efter det himlafenomen, en bolid, som upplevdes av hundratusentals människor i östra Svealand den 7 november förra året, räknade Eric Stempels, astronom på Uppsala Universitet, ut det troligaste nedslagsområdet för en meteorit. Där, nära byn Ådalen i Enköpings kommun, påträffades litet senare

små fragment. [Som tidigare rapporterats](#), visade undersökningar på Naturhistoriska riksmuseet att fragmenten kom från en järnmeteorit.

En stor järnmeteorit har nu upphittats och lämnats in till Naturhistoriska riksmuseet. Andreas Forsberg och Anders Zetterqvist, två meteoritintresserade geologer från Stockholm, gjorde fyndet sjuttio meter från den plats där fragmenten hittades, och som är den förmodade nedslagspunkten. Meteoriten, som väger nästan 14 kilogram, låg delvis nedsjunken i mossa. Den har en speciell form, med rikligt förekommande rundade fördjupningar i metallen, som är typiska för järnmeteoriter. Fördjupningarna uppstod när ytan smälte under inträdet i atmosfären. Det finns också sprickor i meteoriten, och på en sida är den något tillplattad, allt på grund av kollisionen med ett stenblock när den kraschade mot marken.

Dan Holtstam, 1:e intendent och samlingsansvarig på Naturhistoriska riksmuseet säger:

- Det är ett unikt naturföremål som Andreas och Anders har hittat. Det har inte hänt på mer än sextio år i Sverige att en meteorit, som observerats i ett fall tagits om hand, och det är det första säkra exemplet på en nyfallen järnmeteorit i vårt land. Den är i mycket gott skick, järnmeteoriter rostar långsamt sönder i naturen. Vi ska nu dokumentera den vetenskapligt och om möjligt ställa ut den på Naturhistoriska riksmuseet framöver.

Eric Stempels, astronom på Uppsala Universitet kommenterar fyndet:

- Platsen för fyndet av den 14 kg tunga meteoriten är helt förenlig med de kameraobservationer som finns av boliden. Eftersom vi nu vet att det handlar om en järnmeteorit går det att finjustera simuleringarna av meteoritfallet. Det är mycket sannolikt att meteoriten som nu har hittats är det största existerande stycket efter den ursprungligen cirka nio ton tunga rymdstenen. Några mindre bitar finns troligen kvar i området.

Kontakt

Andreas Forsberg, 0703 591 766, andreas.forsberg2@gmail.com

Anders Zetterqvist, 0703 761 106, anders.zetterqvist@zgeo.se

Dan Holtstam,

Samlingsansvarig vid Naturhistoriska riksmuseet

08-519 542 34, dan.holtstam@nrm.se

Eric Stempels,

Astronom vid Uppsala universitet

018-471 59 94, eric.stempels@physics.uu.se

Fakta om Naturhistoriska riksmuseet

Naturhistoriska riksmuseet är en statlig myndighet och Sveriges största museum. Vi vill öka kunskapen om naturen och inspirera till ansvar för vår värld. Det är därför vi forskar och sprider kunskap och upplevelser. När det leder till fascination och livslångt engagemang har vi lyckats.

De naturhistoriska samlingarna innehåller fler än 10 miljoner växter, djur, svampar, miljöprover, mineral och fossil. Samlingarna är grunden för forskning och utställningar där vår ambition är att vara av världsklass. För besökarna finns elva permanenta utställningar och kupolbiografen Cosmonova som visar filmer i världens största filmformat, IMAX.

Kontaktpersoner

Martin Testorf

Presskontakt

Vetenskapskommunikatör

Sprider forskningsresultat från Naturhistoriska riksmuseet

martin.testorf@nrm.se

0709-429011